

Jaarrekening 2018

Stichting Rijndam Revalidatie

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1.1 Jaarrekening 2018

1.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2018	2
1.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2018	3
1.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2018	4
1.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5
1.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018	12
1.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	21
1.1.7	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	22
1.1.8	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2018	23
1.1.9	Enkelvoudige balans per 31 december 2018	30
1.1.10	Enkelvoudige resultatenrekening over 2018	31
1.1.11	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2018	32
1.1.12	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	39
1.1.13	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018 (enkelvoudig)	40
1.1.14	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2018	41
1.1.15	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	44
1.1.16	Gebeurtenissen na balansdatum	44

1.2 Overige gegevens

1.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	45
1.2.2	Nevenvestigingen	45
1.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	45

1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2018

1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2018

(na resultaatbestemming)

ACTIVA	Ref.	31-dec-18	31-dec-17
		€	€
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2	21.086.109	24.062.090
Financiële vaste activa	3	0	0
Totaal vaste activa		21.086.109	24.062.090
Vlottende activa			
Voorraden	4	85.467	105.164
Debiteuren en overige vorderingen	7	11.444.456	12.623.643
Liquide middelen	9	3.151.996	8.466.801
Totaal vlottende activa		14.681.919	21.195.608
Totaal activa		35.768.028	45.257.698
PASSIVA	Ref.	31-dec-18	31-dec-17
		€	€
Groepsvermogen	10		
Kapitaal		1.437.485	1.437.485
Herwaarderingsreserve		2.076.903	0
Bestemmingsreserves		2.490.576	2.490.576
Algemene en overige reserves		1.230.294	7.626.664
Totaal groepsvermogen		7.235.259	11.554.725
Vorzieningen	11	4.319.983	4.392.414
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	12.651.267	13.718.942
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	1.416.464	2.741.097
Schulden aan zorgverzekeraars	6	2.769.780	5.292.295
Overige kortlopende schulden	13	7.375.275	7.558.225
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		11.561.520	15.591.617
Totaal passiva		35.768.028	45.257.698

1.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

	<u>Ref.</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	49.236.182	48.245.711
Subsidies	17	2.028.096	2.198.903
Overige bedrijfsopbrengsten	18	3.275.587	3.713.037
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>54.539.865</u>	<u>54.157.650</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	42.754.372	40.257.164
Afschrijvingen op materiële vaste activa	20	2.690.417	2.739.391
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	4.523.929	0
Overige bedrijfskosten	23	10.793.501	10.580.668
Som der bedrijfslasten		<u>60.762.219</u>	<u>53.577.223</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-6.222.354	580.427
Financiële baten en lasten	24	-174.015	-269.058
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>-6.396.370</u>	<u>311.369</u>
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>-6.396.370</u></u>	<u><u>311.369</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
		<u>2018</u>	<u>2017</u>
		€	€
Het resultaat boekjaar bedraagt:		-6.396.370	311.369
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
Resultaat boekjaar		-6.396.370	311.369
Toevoeging Bestemmingsreserve Interim Huisvesting		0	311.369
Resteert onttrokken aan algemene reserve aanvaardbare kosten		<u>-6.396.370</u>	<u>0</u>

1.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

Ref.	2018	2017
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-6.222.354	580.427
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	2.557.248	2.739.391
- bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	4.523.929	0
- mutaties voorzieningen	<u>-72.431</u>	<u>-382.344</u>
	7.008.747	2.357.047
Veranderingen in werkkapitaal:		
- voorraden	19.696	46.421
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	-1.324.633	-3.640.489
- vorderingen	1.179.187	3.057.203
- vorderingen/schulden uit hoofde van bekostiging	-2.522.515	1.832.277
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	<u>210.464</u>	<u>-828.684</u>
	-2.437.801	466.729
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>-1.651.409</u>	<u>3.404.203</u>
Ontvangen interest	0	0
Betaalde interest	-174.015	-269.058
Buitengewoon resultaat	<u>0</u>	<u>0</u>
	-174.015	-269.058
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-1.825.424	3.135.145
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen materiële vaste activa	-2.028.293	-3.724.219
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0
Des-/investeringen in financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>44.097</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.028.293	-3.680.122
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	893.250
Aflossing langlopende schulden	<u>-1.453.763</u>	<u>-2.630.128</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.453.763	-1.736.878
Mutatie geldmiddelen	<u><u>-5.307.479</u></u>	<u><u>-2.281.857</u></u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	8.449.130	10.730.987
Stand geldmiddelen per 31 december	<u>3.141.651</u>	<u>8.449.130</u>
Mutatie geldmiddelen	<u><u>-5.307.479</u></u>	<u><u>-2.281.857</u></u>

Toelichting:

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

De Stichting Rijndam revalidatie is statutair gevestigd aan de Westersingel 300 te Rotterdam en exploiteert op deze locatie het Revalidatiecentrum Rijndam te Rotterdam en is geregistreerd onder KvK-nummer 41127056. Rijndam is een revalidatiecentrum met vestigingen in de regio Rotterdam. Het centrum is er voor kinderen, jongeren en volwassenen die als gevolg van een ziekte, ongeval of aandoening te maken hebben met beperkingen. Doel van de revalidatie is een zo zelfstandig mogelijk leven in de maatschappij.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018 en is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZI, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655 en titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Doorlopende nummering

Rijndam heeft gebruik gemaakt van het door het ministerie van VWS opgestelde model jaarrekening document. Doordat diverse jaarrekeningposten en –toelichtingen niet van toepassing zijn is er geen opeenvolgende nummering door heel de jaarrekening.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening 2018 is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Rijndam voldoet aan het bankconvenant waarin is overeengekomen dat de solvabiliteit tenminste 20% bedraagt, de solvabiliteit per 31 december 2018 (eigen vermogen gerelateerd aan het totale vermogen) bedraagt 20,2%. De rekening-courant faciliteit van de RABO is voor Rijndam belangrijk voor de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

In 2018 heeft een incidentele herwaardering plaatsgevonden van de grond van de Westersingel 300 te Rotterdam. Een toelichting hierop volgt bij paragraaf 1.1.4.2.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Rijndam revalidatie zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Rijndam revalidatie.

In de geconsolideerde jaarrekening is tevens opgenomen:

- Stichting Beheer der Gebouwen Adriaanstichting/gemeentelijke Mytyschool.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Verbonden partijen

Rijndam heeft de volgende verbonden stichting die niet in de consolidatie betrokken is:

- Stichting Rotterdams Kinderrevalidatiefonds Adriaanstichting.

Deze is te kwalificeren als steunstichting in de zin van artikel 7, lid 6 RVW (RJ 655.505) en is derhalve buiten de consolidatie gebleven.

De stichting heeft ten doel het verbeteren van voorzieningen en het stimuleren van vernieuwing en onderzoek ten behoeve van kinderen en eventueel volwassenen met lichamelijke beperkingen in de regio Rotterdam. De Stichting Rotterdams Kinderrevalidatiefonds Adriaanstichting is gevestigd te Rotterdam. Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2018 € 7.014.066 het resultaat bedraagt in 2018 -€ 485.691 (negatief).

De transacties van betekenis die Rijndam met verbonden partijen is aangegaan hebben onder normale marktvoorwaarden plaatsgevonden.

Rijndam revalidatie kent verder geen verbonden partijen.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Rijndam revalidatie.

Toelichting omzetverantwoording 2018

Eind 2017 is geconstateerd dat de tijdverantwoording bij klinische DBC's normatief wordt geregistreerd in het productieregistratiesysteem en onvoldoende herleidbaar is naar verslaglegging. Deze problematiek is besproken met de NZa en de zorgverzekeraars en de financiële impact voor de schadelastjaren 2015, 2016 en 2017 is in beeld gebracht. Deze impact is volgens de systematiek van fouterstel in de jaarrekening 2017 verwerkt. In de omzetverantwoording 2018 speelt deze constatering zodoende geen rol meer. De verrekening van de impact heeft in 2018 een negatief effect gehad op de liquiditeitspositie van Rijndam.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Incidentele herwaardering grond Westersingel

In de jaarrekening 2018 heeft een incidentele herwaardering van de grond van de Westersingel plaatsgevonden. De reden voor deze incidentele herwaardering is dat Rijndam heeft vastgesteld dat de waarde van de grond nu én in de toekomst een sterke afwijking heeft ten opzichte van de oorspronkelijke historische kostprijs. Rijndam heeft een externe taxatie laten uitvoeren van de waarde van deze grond. De taxatie van de grond van de Westersingel is gebaseerd op de comparatieve benadering. In deze laatste benadering wordt de waarde van het getaxeerde gebaseerd op de vergelijking met referentietransacties waarvan zowel de prijzen als de kenmerken bekend zijn. Is sprake van afwijkende kenmerken tussen het getaxeerde en de referenties, dan wordt daarvoor gecorrigeerd. Deze incidentele herwaardering heeft geen invloed op het resultaat omdat op grond niet wordt afgeschreven.

De historische kostprijs van de grond voor de incidentele herwaardering bedroeg € 4.623.097. Op basis van de uitgevoerde taxatie bedraagt de waarde van deze grond €6.700.000. Voor de incidentele herwaardering van €2.076.903 is in 2018 een herwaarderingsreserve gevormd binnen het eigen vermogen. De incidentele herwaardering heeft alleen impact op het eigen vermogen (€ 2,1 miljoen) en heeft geen resultaat effect op 2018.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op grond en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Grond: 0%
- Bedrijfsgebouwen en -terreinen : 2% - 5%;
- Machines en installaties : 5%;
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 5% - 20%;
- Materiele vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen: 0%.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Op basis van de een actuele bedrijfswaardeberekening is geen reden te veronderstellen dat er momenteel sprake is van een impairmentrisico, welke moet leiden tot een afwaardering.

De bedrijfswaardeberekening is een complexe aangelegenheid en de realisatie is afhankelijk van vele interne en externe factoren. Een relatief geringe afwijking van de in de bedrijfswaardeberekening opgenomen uitgangspunten kan een significante impact hebben op de realiseerbare waarde van de vaste activa en is om die reden een eventueel noodzakelijke afwaardering in de toekomst niet uit te sluiten.

Vervreemding van vaste activa

De voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. De incidentele herwaardering die doorgevoerd is in de jaarrekening 2018, zal vrijvallen bij vervreemding van de grond van de Westersingel ten gunste van de overige reserves.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs onder aftrek van een voorziening voor incurante voorraden, voor zover daartoe aanleiding bestaat.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde van de DBC / DBC-zorgproduct. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Ook voorzieningen in het kader van omzetuanceringen worden in mindering gebracht op het onderhanden werk.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Voorziening persoonlijk budget levensfase

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de opbouw van de niet opgenomen PLB-rechten en de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,07%.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,07%.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening reorganisatie

In december 2010 is door de Raad van Bestuur besloten tot de invoering van een nieuw besturingsmodel op basis van resultaat verantwoordelijke eenheden. Kosten ten gevolge van deze reorganisatie lopen nog door in 2018. Daarnaast is bij de opbouw van de voorziening rekening gehouden met de reorganisatie van het facilitair bedrijf en V&V personeel. De kosten zijn deels in 2015, 2016, 2017 en 2018 ten laste van het resultaat gebracht. De voorziening reorganisatie loopt per balansdatum af.

Voorziening langdurig zieken

Er is een voorziening voor langdurig zieken tegen nominale waarde opgenomen voor de verplichting die Rijndam heeft om in de toekomst (maximaal 2 jaar) de beloningen aan personeelsleden door te betalen die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Schulden

Schulden worden opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Rijndam kent geen afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Financiële instrumenten die deel uitmaken van een handelsportefeuille

Financiële instrumenten (activa en verplichtingen) die worden aangehouden voor handelsdoeleinden worden gewaardeerd tegen reële waarde en wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de winst- en verliesrekening. In de eerste periode van waardering worden toerekenbare transactiekosten als last in de resultatenrekening vermeld.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd.

Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

De rechten en verplichtingen uit hoofde van meerjarige financiële contracten, zoals huurcontracten, operationele leasecontracten e.d. worden niet in de balans geactiveerd en gepasseerd. De lasten die hieruit voortvloeien worden onder de bedrijfslasten verantwoord.

Omzet uit hoofde van DBC's

De omzet van DBC zorgproducten wordt bepaald op basis van de afgesloten en onderhanden productie, afgeleid naar zorgproducten. De afgeleide zorgproducten worden gewaardeerd tegen de met de zorgverzekeraar overeengekomen verkoopprijzen. De waardering van de afgesloten en onderhanden DBC-zorgproducten worden per zorgverzekeraar en per schadelastjaar afgezet tegen de gemaakte contractafspraken, rekening houdend met totale verwachte schadelast per schadelastjaar.

Schadelastprognoses zorgcontractering 2018 die inherent onzekerheden bevatten

Door Rijndam zijn uit hoofde van de zorgcontractering 2018 met zorgverzekeraars afspraken gemaakt over de zorgverlening op schadelastjaar. Daarbij is een inschatting gemaakt van de verwachte realisatie van deze contractafspraken. Voor de toerekening van afspraken voor het schadejaar aan de boekjaren 2018 en 2019 heeft Rijndam op basis van ervaringsgegevens ingeschat dat het onderhanden werk gemiddeld 85,9% (2017: 86,4 %) bedraagt van de uiteindelijke DBC's als deze na afloop van het boekjaar worden afgesloten. Op basis van deze inschatting heeft Rijndam bepaald wat de verwachte DBC-omzet per zorgverzekeraar is en deze beoordeeld ten opzichte van de contractuele afspraken (plafondafspraken) per zorgverzekeraar. Dit heeft geleid tot een afslag van € 1.004.906 op het onderhanden werk voor verwachte overschrijdingen van contractuele afspraken met zorgverzekeraars.

Met de uitkomsten van deze analyse is rekening gehouden bij de bepaling van de opbrengstverantwoording 2018 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording MSZ. Hetzelfde geldt voor de actualisatie van de berekening over schadelastjaren 2016, 2017 en daaruit voortvloeiende balansposten.

Inschatting effecten materiële controles

Rijndam heeft een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de risico's en verplichtingen voortvloeiend uit de materiële controles en deze verwerkt in de berekende omzet. Daarbij is rekening gehouden met ervaringsgegevens omtrent afwijzingen, uitkomsten van interne controles, materiële controles door zorgverzekeraars en de inschatting van de mate waarin problematiek rond deels open normen voor registratie en facturatie die nog niet eenduidig zijn ingevuld daadwerkelijk tot afwijzingen zal leiden.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Rijndam heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Rijndam. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Rijndam betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Per februari 2019 bedroeg de dekkingsgraad 100,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Rijndam revalidatie heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Rijndam revalidatie heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële Baten en Lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Grond	7.120.826	5.043.923
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	7.359.736	7.690.095
Machines en installaties	404.082	396.014
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5.977.976	7.569.858
Materiele vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen	223.489	3.362.200
Totaal materiële vaste activa	<u>21.086.109</u>	<u>24.062.090</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	24.062.090	23.076.996
Bij: investeringen	2.028.293	3.724.485
Bij: incidentele herwaardering grond	2.076.903	0
Af: afschrijvingen	2.557.248	2.739.391
Af: desinvestering	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: bijzondere waardevermindering	4.523.929	0
Boekwaarde per 31 december	<u>21.086.109</u>	<u>24.062.090</u>

Toelichting:

Gebouwen en terreinen met een boekwaarde van € 8.219.116 zijn hypothecair verbonden ten behoeve van kredietinstellingen. Het juridisch eigendom van pand Ringdijk 84 (met een boekwaarde van € 649.533) ligt bij Stichting Beheer der Gebouwen. Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatie-overzicht onder 1.1.6

In 2018 zijn de plankosten voor de (ver)/nieuwbouw van de Westersingel en Maasdamegebouw met een totale omvang van € 4,5 miljoen verwerkt als bijzondere waardevermindering ten laste van het resultaat. In de tweede helft van 2018 is het besluit genomen om de voorgenomen nieuwbouw niet uit te voeren, daar de offertes van de aannemers beduidend hoger zijn uitgevallen dan voorzien.

In 2018 heeft een incidentele herwaardering van de grond van de Westersingel plaatsgevonden. De reden voor deze incidentele herwaardering is dat Rijndam heeft vastgesteld dat de waarde van de grond nu én in de toekomst een sterke afwijking heeft ten opzichte van de oorspronkelijke historische kostprijs. De historische waarde van de grond was € 4.623.097 en de huidige taxatie laat een waarde zien van € 6.700.000 hetgeen leidt tot een herwaardering van € 2.076.903 in het boekjaar 2018.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Deelnemingen	0	0
Totaal financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	0	44.097
Mutaties boekjaar	0	-44.097
Boekwaarde per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Medische middelen	16.138	19.663
Voorraden hotelfunctie	34.390	42.669
Voorraden kantoorbenodigdheden/drukwerk	34.939	42.832
Totaal voorraden	<u>85.467</u>	<u>105.163</u>

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	9.626.129	8.475.975
Voorziening onderhandenwerk	-1.004.906	-79.208
Af: ontvangen voorschotten	-10.037.687	-11.137.864
Totaal onderhanden werk	<u>-1.416.464</u>	<u>-2.741.097</u>

6. Schulden aan zorgverzekeraars:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
3. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2013	0	161.363
4. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2014	0	507.953
6. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2015	1	1.582.417
7. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2016	2.688.868	3.040.562
8. Schulden uit hoofde van overschrijding contractplafonds 2017	80.911	0
Totaal schulden aan zorgverzekeraars	<u>2.769.780</u>	<u>5.292.295</u>

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

7. *Debiteuren en overige vorderingen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	5.230.394	4.041.152
Nog te factureren DBC's /DOT's	5.986.510	7.507.354
Overige vorderingen:		
Nog te ontvangen bedragen	10.537	0
Overige overlopende activa	217.015	1.075.136
Totaal overige vorderingen	<u>11.444.456</u>	<u>12.623.643</u>

Toelichting:

Een voorziening voor dubieuze debiteuren ad € 65.000 (2017: € 65.000) is in mindering gebracht op de post debiteuren. In het verslagjaar zijn vorderingen met een totaalbedrag van € 7.750 als oninbaar in mindering op de voorziening gebracht.

Ouderdom debiteurensaldo:	Totaal	t/m 30 dagen	t/m 60 dagen	t/m 90 dagen	> 90 dagen
	€ 5.230.394	€ 3.133.354	€ 188.089	€ 488.717	€ 1.485.234

9. *Liquide middelen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen	3.145.619	8.462.631
Kassen	6.378	4.170
Totaal liquide middelen	<u>3.151.996</u>	<u>8.466.801</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

PASSIVA

10. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Kapitaal	1.437.485	1.437.485
Herwaarderingsreserve	2.076.903	0
Bestemmingsreserves	2.490.576	2.490.576
Algemene reserves	1.230.294	7.626.664
Totaal groepsvermogen	<u>7.235.259</u>	<u>11.554.725</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	1.437.485	0	0	1.437.485
Totaal kapitaal	<u>1.437.485</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.437.485</u>

Herwaarderingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Herwaarderingsreserve	0	0	2.076.903	2.076.903
Totaal herwaarderingsreserve	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.076.903</u>	<u>2.076.903</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Reserve afschrijving inventaris	194.893	0	0	194.893
Reserve instandhouding	1.278.202	0	0	1.278.202
Reserve Interim huisvesting	661.369	0	0	661.369
Reserve Wetenschappelijk Onderzoek	356.113	0	0	356.113
Totaal bestemmingsreserves	<u>2.490.576</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.490.576</u>

Algemene reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Algemene reserve aanvaardbare kosten	7.626.664	-6.396.370	0	1.230.294
Totaal algemene reserves	<u>7.626.664</u>	<u>-6.396.370</u>	<u>0</u>	<u>1.230.294</u>

Toelichting:*Herwaarderingsreserve:*

In 2018 heeft een incidentele herwaardering van de grond plaatsgevonden. De historische waarde van de grond was € 4.623.097 en de huidige taxatie laat een waarde zien van € 6.700.000 hetgeen leidt tot een herwaardering in het boekjaar van € 2.076.903. Voor de gevormde herwaardering is geen rekening gehouden met belastingen (artikel 2:390 lid 5 BW) aangezien dit niet van toepassing is.

Bestemmingsreserves:

De eerder gevormde reserve afschrijving inventaris, de instandhoudingsreserve, de reserve interim huisvesting en de reserve voor wetenschappelijk onderzoek blijft ongewijzigd.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

PASSIVA

11. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€	€
Voorziening Groot Onderhoud	209.384	30.000	0	0	239.384
Voorziening jubilea	585.000	66.000	0	0	651.000
Voorziening Pers. Levensfase Budget	3.236.000	120.814	42.814	0	3.314.000
Voorziening reorganisatie	351.234	0	265.982	85.252	0
Voorziening Langdurig Zieken	10.795	104.804	0	0	115.599
Totaal voorzieningen	4.392.414	321.617	308.796	85.252	4.319.983

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2018
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	354.983
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	3.965.000
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	3.420.931

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Financial lease RABO	48.496	189.762
Schulden aan banken	12.602.771	13.529.180
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12.651.267	13.718.942

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	15.172.705	16.650.366
Bij: nieuwe leningen	0	893.250
Af: aflossingen	1.453.763	2.370.911
Stand per 31 december	13.718.942	15.172.705
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.067.675	1.453.763
Stand langlopende schulden per 31 december	12.651.268	13.718.942

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.067.675	1.453.763
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	12.651.268	13.718.942
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	9.107.136	10.174.811

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 1.1.7 overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen lening bij de Rabobank N.V. luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de vorderingen;
- pandrecht op de machines en installaties;
- een solvabiliteit van tenminste 20%

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Crediteuren	1.871.977	1.830.594
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.067.675	1.453.763
Schulden aan kredietinstellingen	10.345	17.671
Belastingen en sociale premies	1.769.551	1.660.932
Schulden terzake pensioenen	0	17.013
Nog te betalen salarissen	59.251	1.437
Vakantiegeld	1.176.290	1.156.836
Vakantiedagen	492.091	498.205
Overige schulden:		
Overige overlopende passiva:	928.094	921.774
Totaal overige kortlopende schulden	<u>7.375.275</u>	<u>7.558.225</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij de Rabobank bedraagt per 31 december 2018 € 4 miljoen (2017 € 4 miljoen)

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij de Rabobank en luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de vorderingen;
- pandrecht op de machines en installaties.
- een solvabiliteit van tenminste 20%

14. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 80% geconcentreerd bij de zorgverzekeraars.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Rijndam Revalidatie is gehouden tot het betalen van een obligo, ingeval het risicovermogen van de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector minder dan het garantieniveau bedraagt. Het obligo is een percentage van 3% van de resterende schuld van de leningen, waarvoor Stichting WfZ zich borg heeft gesteld. Dit obligo is inroepbaar tot het maximum van het in de voornoemde percentage, gedurende de looptijd van de leningen die door de Stichting WfZ zijn geborgd. Indien en voor zover het risicovermogen op enig moment 1% van de som van de schuldrestanten per 31 december van het laatst verstreken kalenderjaar van de geldleningen overschrijdt, worden de door de Stichting WfZ ingeroepen obligo's aan de deelnemende instellingen terugbetaald in welk geval dit obligo daarna wederom tot het maximum inroepbaar is. De resterende schuld per 31 december 2018 van de geborgde leningen door de Stichting WfZ bedraagt € 13.039.180. De obligoverplichting per 31 december 2018 komt uit op € 391.175.

Gebruiksovereenkomst Vlietlandziekenhuis

Ten behoeve van poliklinische revalidatiedagbehandeling in het Vlietlandziekenhuis zijn ruimten in gebruik genomen door Rijndam Revalidatie.

De gebruiksvergoeding, met uitzondering van de kapitaallasten, aan het Vlietlandziekenhuis bedraagt € 174.647 per jaar (prijsspeil 2018), mogelijk jaarlijks aan te passen met de indexering NZa van de materiële kosten. De looptijd is tot augustus 2023.

Gebruiksovereenkomst Roerdomplaan

Ten behoeve van poliklinische revalidatiedagbehandeling op de Roerdomplaan zijn ruimten in gebruik genomen door Rijndam Revalidatie.

De gebruiksvergoeding aan Havensteder bedraagt € 55.705 per jaar (prijsspeil 2018), aan te passen met een jaarlijkse procentuele verhoging. De looptijd is tot januari 2016. Het contract is stilzwijgend verlengd. Rijndam heeft voor het gehuurde een bankgarantie verstrekt ad. € 11.790 ten gunste van Havensteder.

Gebruiksovereenkomst Erasmus MC Rotterdam

Ten behoeve van poliklinische revalidatiedagbehandeling op de locatie Erasmus MC te Rotterdam zijn ruimten in gebruik door Rijndam Revalidatie.

De gebruiksvergoeding aan Erasmus MC bedraagt € 297.203 per jaar (prijsspeil 2018), jaarlijks aan te passen met een indexering. De looptijd is tot en met 31 december 2022.

Gebruiksovereenkomst Sint Franciscus Gasthuis (SFG) Rotterdam

Ten behoeve van poliklinische revalidatiedagbehandeling op de locatie SFG te Rotterdam zijn ruimten in gebruik genomen door Rijndam Revalidatie.

De gebruiksvergoeding aan het SFG bedraagt € 154.354 per jaar (prijsspeil 2018), jaarlijks aan te passen met een indexering. De looptijd is tot december 2017.

Gebruiksovereenkomst IJsselland Ziekenhuis Capelle a/d IJssel

Ten behoeve van poliklinische revalidatiedagbehandeling in het IJsselland Ziekenhuis zijn ruimten in gebruik genomen door Rijndam Revalidatie.

De gebruiksvergoeding, met uitzondering van de kapitaallasten, aan het IJsselland Ziekenhuis bedraagt € 113.025 per jaar (prijsspeil 2018).

De looptijd is tot augustus 2029.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

15. Niet in de balans opgenomen regelingen

Huurovereenkomst Coral te Dordrecht

Ten behoeve van poliklinische revalidatiedagbehandeling is in het Coral gebouw ruimten in gebruik genomen door Rijndam Revalidatie.

De gebruiksvergoeding bedraagt € 221.040 (prijspeil 2018) . De resterende looptijd is 12 jaar en kan met een termijn van 5 jaar telkens worden verlengd.

Gebruiksovereenkomst Sitterstaat/de Kiem Dordrecht

Ten behoeve van poliklinische revalidatiedagbehandeling in de locatie Sitterstraat zijn ruimten in gebruik genomen door Rijndam Revalidatie. De looptijd is tot 01-09-2018.

De huurvergoeding bedraagt € 68.884 per jaar (prijspeil 2018).

Voor deze locatie is een service-overeenkomst met SPON voor € 47.158 gesloten (prijspeil 2018).

Gebruiksovereenkomst Beatrix Ziekenhuis Gorinchem

Ten behoeve van poliklinische revalidatiedagbehandeling in het Beatrix Ziekenhuis zijn ruimten in gebruik genomen door Rijndam Revalidatie.

De gebruiksvergoeding bedraagt € 77.991 (prijspeil 2018).

Huurverplichtingen

Per januari 2019 heeft Rijndam Revalidatie een contract voor de multifunctionals c.q. kopieerapparaten tot december 2023. Dit vertegenwoordigt een bedrag van € 37.308,- op jaarbasis.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2018 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 22.542 miljoen (prijsniveau 2018).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2018. Rijndam revalidatie is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2018.

1.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Grond	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiele vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voorstellingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	5.380.456	20.044.196	1.262.582	19.601.246	3.362.200	49.650.945
- cumulatieve afschrijvingen	336.533	12.354.101	866.568	12.031.653	0	25.588.855
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>5.043.923</u>	<u>7.690.095</u>	<u>396.014</u>	<u>7.569.593</u>	<u>3.362.200</u>	<u>24.062.090</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	29.649	613.426	1.385.218	2.028.293
- afschrijvingen	0	330.624	21.581	2.205.043	0	2.557.248
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	4.523.929	4.523.929
- incidentele herwaardering	2.076.903	0	0	0	0	2.076.903
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	921.372	0	921.372
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	921.372	0	921.372
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>2.076.903</u>	<u>-330.624</u>	<u>8.068</u>	<u>-1.591.617</u>	<u>-3.138.711</u>	<u>-2.975.981</u>
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	5.380.456	20.044.196	1.292.231	19.293.300	4.747.418	50.757.866
- incidentele herwaardering	2.076.903	0	0	0	0	2.076.903
- cumulatieve afschrijvingen	336.533	12.684.725	888.149	13.315.324	4.523.929	31.748.660
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>7.120.826</u>	<u>7.359.471</u>	<u>404.082</u>	<u>5.977.976</u>	<u>223.489</u>	<u>21.086.109</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0%	2% - 5%	5%	5% - 20%	0,0%	

1.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018 (geconsolideerd)

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflossingswijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden	Leningnr.
		€			%	€	€	€	€	€			€		
BNG	2015	866.031	19	hypothecair	1,60%	774.870		45.581	729.290	501.387	16,00	lineair	45.581	1e hypoth. Wfz	40.110291 en 40.110292
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110293 en 40.110294
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110295 en 40.110296
BNG	2015	866.031	19	hypothecair	1,60%	774.870		45.581	729.290	501.387	16,00	lineair	45.581	1e hypoth. Wfz	40.110288
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110289
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110290
NWB	2017	893.250	14	hypothecair	1,16%	833.700		59.550	774.150	476.400	12,00	lineair	59.550	1e hypoth. Wfz	
BNG	2016	866.031	19	hypothecair	1,60%	774.870		45.581	729.289	501.386	16,00	lineair	45.581	1e hypoth. Wfz	40.110297
BNG	2016	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110298
BNG	2016	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110299
BNG	2015	866.031	19	hypothecair	1,60%	774.870		45.581	729.289	501.386	16,00	lineair	45.581	1e hypoth. Wfz	40.103321
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.142		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.103322
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.142		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.103323
Rabobank	2000	496.322	30	hypothecair	4,92%	297.793		297.793	0	0	12,00	lineair	0	1e hypoth. Wfz	OHL O4936
NWB	2006	5.717.631	30	hypothecair	1,22%	3.017.638		158.823	2.858.815	2.064.700	18,00	lineair	158.823	1e hypoth. Wfz	10028581
NWB	2006	4.764.692	30	hypothecair	1,22%	3.017.638		158.823	2.858.815	2.064.700	18,00	lineair	158.823	1e hypoth. Wfz	10028583
Rabobank	2012	1.400.000	10	hypothecair	3,39%	630.000		140.000	490.000	0	4,00	lineair	140.000	1e hypoth.	OHL O4836
Rabo lease	2016	819.330	3	lease	2,65%	419.323		229.561	189.762	0	1,00	lineair	141.266		
Totaal						15.172.705	0	1.453.763	13.718.942	9.107.136			1.067.675		
				waarvan kortlopend		1.453.763			1.067.675						
				Langlopend deel		13.718.942			12.651.268						

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet Revalidatie	49.236.182	48.245.711
Totaal	<u>49.236.182</u>	<u>48.245.711</u>

Toelichting:

Ten opzichte van 2017 is er een lichte toename van de opbrengsten zorgprestaties in 2018. Deze wordt grotendeels veroorzaakt door de tariefstijging.

17. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Subsidie opleiding revalidatie-artsen	1.333.352	1.591.199
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies	694.743	607.703
Totaal	<u>2.028.096</u>	<u>2.198.903</u>

18. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Overige dienstverlening	2.193.169	2.340.941
Overige opbrengsten	1.082.420	1.372.097
Totaal	<u>3.275.589</u>	<u>3.713.037</u>

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	30.227.286	29.524.247
Sociale lasten	4.186.846	4.026.674
Pensioenpremies	2.585.353	2.472.855
Overige personeelskosten	2.016.538	2.389.083
Subtotaal	<u>39.016.023</u>	<u>38.412.860</u>
Personeel niet in loondienst	3.738.348	1.844.305
Totaal personeelskosten	<u><u>42.754.371</u></u>	<u><u>40.257.164</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):	544	547
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>544</u>	<u>547</u>

20. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
- materiële vaste activa	920.061	1.001.343
- overige materiële vaste activa	1.770.356	1.738.048
Totaal afschrijvingen	<u><u>2.690.417</u></u>	<u><u>2.739.391</u></u>

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
- materiële vaste activa	4.523.929	0
	<u><u>4.523.929</u></u>	<u><u>0</u></u>

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.099.646	2.109.078
Algemene kosten	4.727.711	4.832.811
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.415.043	1.030.944
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	745.486	754.175
- Energiekosten gas	365.680	353.316
- Energiekosten stroom	260.424	249.228
- Energiekosten water	23.863	19.470
Subtotaal	<u>1.395.453</u>	<u>1.376.190</u>
Huur en leasing	1.147.899	1.101.254
Dotaties en vrijval voorzieningen	7.750	130.391
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>10.793.501</u></u>	<u><u>10.580.668</u></u>

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentelasten	174.015	269.058
Subtotaal financiële lasten	<u>174.015</u>	<u>269.058</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>174.015</u></u>	<u><u>269.058</u></u>

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

26. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Rijndam revalidatie van toepassing zijnde regelgeving:

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Rijndam Revalidatie is € 189.000 (dit op basis van 12 punten en klasse 5). Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1a. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	Dr. G.J. Renzenbrink	Drs. G.L.M. van den Bogaert MBA
Functiegegevens	Raad van Bestuur	Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31-12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	189.000	189.000
Beloning	175.474	175.394
Belastbare onkostenvergoedingen	11	81
Beloningen betaalbaar op termijn	11.476	11.440
<i>Subtotaal</i>	186.961	186.915
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging 2018	186.961	186.915
Verplichte motivering indien overschrijding		
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/6 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0	1,0
Beloning	91.956	168.301
Belastbare onkostenvergoedingen	947	1.566
Beloningen betaalbaar op termijn	6.490	11.133
Totaal bezoldiging 2017	99.393	181.000

In 2017 was tevens klasse-indeling 5 van toepassing voor Stichting Rijndam Revalidatie (bezoldigingsmaximum € 181.000).

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	mr. B. Staal	mr. M.W.I. Hillenaar
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	28.350	18.900
Bezoldiging	22.440	14.960
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging 2018	22.440	14.960
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt	nvt
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	21.720	14.480
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2017	21.720	14.480

bedragen x € 1	mw. dr. R. M. Y. Barge	R.G. de Vries
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1-31/12
Individueel WNT-maximum	18.900	18.900
Beloning	14.960	18.700
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging 2018	14.960	18.700
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt	nvt
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	14.480	18.100
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2017	14.480	18.100

bedragen x € 1	mr. I.M.J. de Groot	mw. drs. M.C. Kloppers RA
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	18.900	18.900
Beloning	14.960	14.960
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging 2018	14.960	14.960
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt	nvt
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/3 - 31/12
Beloning	14.480	14.480
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2017	14.480	14.480

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

27. Honoraria accountant

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	99.220	152.503
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	12.000	12.000
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	<u>111.220</u>	<u>164.503</u>

Toelichting:

Het totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening is gebaseerd op het totale honoraria over 2018, ongeacht of de werkzaamheden door de accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

28. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder punt 26.

1.1.9 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2	19.986.878	22.882.973
Financiële vaste activa	3	1.056.985	1.135.320
Totaal vaste activa		<u>21.043.863</u>	<u>24.018.293</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	85.467	105.164
Debiteuren en overige vorderingen	7	11.407.305	12.660.711
Liquide middelen	9	2.995.349	8.406.886
Totaal vlottende activa		<u>14.488.121</u>	<u>21.172.761</u>
Totaal activa		<u><u>35.531.985</u></u>	<u><u>45.191.054</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	10	1.437.485	1.437.485
Herwaarderingsreserve		2.076.903	0
Bestemmingsreserves		2.490.576	2.490.576
Algemene en overige reserves		1.230.746	7.627.115
Totaal eigen vermogen		<u>7.235.710</u>	<u>11.555.176</u>
Voorzieningen			
Overige voorzieningen	11	4.080.599	4.183.030
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)			
	12	12.651.267	13.718.942
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	1.416.464	2.741.097
Schulden aan zorgverzekeraars	6	2.769.780	5.292.295
Overige kortlopende schulden	13	7.378.165	7.700.514
Totaal passiva		<u><u>35.531.985</u></u>	<u><u>45.191.054</u></u>

1.1.10 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2018

	Ref.	2018	2017
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	49.236.182	48.245.711
Subsidies	17	2.028.096	2.198.903
Overige bedrijfsopbrengsten	18	2.725.091	3.061.945
Som der bedrijfsopbrengsten		53.989.369	53.506.559
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	42.658.031	40.160.825
Afschrijvingen	20	2.477.361	2.599.588
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	4.523.929	0
Overige bedrijfskosten	23	10.552.402	10.165.720
Som der bedrijfslasten		60.211.724	52.926.133
BEDRIJFSRESULTAAT		-6.222.355	580.427
Financiële baten en lasten	24	-174.015	-269.058
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		-6.396.370	311.369
RESULTAAT BOEKJAAR		-6.396.370	311.369
RESULTAATBESTEMMING			
		2018	2017
		€	€
Het resultaat boekjaar bedraagt:		-6.396.370	311.369
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
Resultaat boekjaar		-6.396.370	311.369
Toevoeging Bestemmingsreserve Interim Huisvesting			311.369
Onttrokken aan de algemene reserve aanvaardbare kosten		-6.396.370	0

1.1.11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA**2. Materiële vaste activa**

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Grond	6.700.000	4.623.097
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	6.714.192	6.968.553
Machines en installaties	370.957	360.818
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5.978.240	7.568.305
Materiele vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen	223.489	3.362.200
Totaal materiële vaste activa	<u><u>19.986.878</u></u>	<u><u>22.882.973</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	22.882.973	21.758.603
Bij: investeringen	2.028.293	3.723.958
Bij: incidentele herwaardering grond	2.076.903	0
Af: afschrijvingen	2.477.361	2.599.588
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: bijzondere waardevermindering	4.523.929	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>19.986.878</u></u>	<u><u>22.882.973</u></u>

Toelichting:

In 2018 heeft een incidentele herwaardering van de grond plaatsgevonden. De reden voor deze incidentele herwaardering is dat Rijndam heeft vastgesteld dat de waarde van de grond nu én in de toekomst een sterke afwijking heeft ten opzichte van de oorspronkelijke historische kostprijs. De historische waarde van de grond was € 4.623.097 en de huidige taxatie laat een waarde zien van € 6.700.000 hetgeen leidt tot een herwaardering in het boekjaar van € 2.076.903.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.12.

1.1.11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Deelnemingen	0	0
Lening Stichting Beheer der Gebouwen	1.065.038	1.141.228
Voorschot t.b.v. investeringen Stichting Beheer der Gebouwen	-8.053	-5.908
Totaal financiële vaste activa	<u>1.056.985</u>	<u>1.135.320</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

Boekwaarde per 1 januari 2018	€ 1.135.320
Af: aflossingen	-78.335
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>1.056.985</u>

Lening Stichting Beheer der Gebouwen en voorschot t.b.v. investeringen Stichting Beheer der Gebouwen

Consolideren voorschot

Eens in de vijf jaar kunnen de voorschotten worden omgezet in een leningsovereenkomst tussen de partijen.

De belangrijkste zijn:

- aflossing zal geschieden in jaarlijkse termijnen ter grootte van de vastgestelde afschrijvingen van de bij Rijndam Revalidatie in gebruik zijnde materiële vaste activa.
- het rentepercentage van de lening bij de Rabobank is 4,83%
- er is geen zekerheid gesteld.

1.1.11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Medische middelen	16.138	19.663
Vorraden hotelfunctie	34.390	42.669
Vorraden kantoorbenodigdheden/drukwerk	34.939	42.832
Totaal voorraden	<u>85.467</u>	<u>105.164</u>

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	9.626.129	8.475.975
Voorziening onderhandenwerk	-1.004.906	-79.208
Af: ontvangen voorschotten	-10.037.687	-11.137.864
Totaal onderhanden werk	<u>-1.416.464</u>	<u>-2.741.097</u>

1.1.11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

7. *Debiteuren en overige vorderingen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	4.945.328	4.041.152
Nog te factureren DBC's /DOT's	5.986.510	7.507.354
Nog te ontvangen bedragen	10.537	0
Overige overlopende activa	200.342	1.075.136
Stichting Beheer rekening courant	264.588	37.069
Totaal overige vorderingen	<u>11.407.305</u>	<u>12.660.711</u>

Toelichting:

Een voorziening voor dubieuze debiteuren van € 65.000 (2017 € 65.000) is in mindering gebracht op de post debiteuren. In het verslagjaar zijn vorderingen met een totaal bedrag van € 7.750 in mindering van de voorziening gebracht, omdat de debiteuren oninbaar zijn gebleken. De voorziening dubieuze debiteuren is met € 7.750 gedoteerd.

Ouderdom debiteurensaldo:	Totaal	t/m 30 dagen	t/m 60 dagen	t/m 90 dagen	> 90 dagen
	€ 4.945.328	€ 3.038.354	€ 188.089	€ 298.651	€ 1.485.234

9. *Liquide middelen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen	2.988.972	8.402.716
Kassen	6.378	4.170
Totaal liquide middelen	<u>2.995.349</u>	<u>8.406.886</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

1.1.11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Kapitaal	1.437.485	1.437.485
Herwaarderingsreserve	2.076.903	0
Bestemmingsreserves	2.490.576	2.490.576
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen	1.230.745	7.627.114
Totaal eigen vermogen	<u>7.235.709</u>	<u>11.555.175</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-18</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	1.437.485	0	0	1.437.485
Totaal kapitaal	<u>1.437.485</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.437.485</u>

Herwaarderingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-18</u>
	€	€	€	€
Herwaarderingsreserve	0	0	2.076.903	2.076.903
Totaal herwaarderingsreserve	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.076.903</u>	<u>2.076.903</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-18</u>
	€	€	€	€
Reserve afschrijving inventaris	194.893	0	0	194.893
Reserve instandhouding	1.278.202	0	0	1.278.202
Reserve interim huisvesting	661.369	0	0	661.369
Reserve Wetenschappelijk Onderzoek	356.113	0	0	356.113
Totaal bestemmingsreserves	<u>2.490.576</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.490.576</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-18</u>
	€	€	€	€
Algemene reserve aanvaardbare kosten	7.627.114	-6.396.370	0	1.230.744
Totaal algemene en overige reserves	<u>7.627.114</u>	<u>-6.396.370</u>	<u>0</u>	<u>1.230.744</u>

Toelichting:

Herwaarderingsreserve

In 2018 heeft een incidentele herwaardering van de grond plaatsgevonden. De historische waarde van de grond was € 4.623.097 en de huidige taxatie laat een waarde zien van € 6.700.000 hetgeen leidt tot een herwaardering in het boekjaar van € 2.076.903. Voor de gevormde herwaardering is geen rekening gehouden met belastingen (artikel 2:390 lid 5 BW) aangezien dit niet van toepassing is.

Bestemmingsreserves

De eerder gevormde reserve afschrijving inventaris, de instandhoudingsreserve, de reserve interim huisvesting en de reserve voor wetenschappelijk onderzoek blijft ongewijzigd.

1.1.11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

PASSIVA

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval #	Saldo per 31-12-2018
	€	€	€	€	€
Voorziening jubilea	585.000	66.000	0	0	651.000
Voorziening Pers. Levensfase Budget	3.236.000	120.814	42.814	0	3.314.000
Voorziening reorganisatie	351.234	0	265.982	85.252	0
Voorziening Langdurig Zieken	10.795	104.804	0	0	115.599
Totaal voorzieningen	<u>4.183.030</u>	<u>291.617</u>	<u>308.796</u>	<u>85.252</u>	<u>4.080.599</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2018
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	115.599
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	3.965.000
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	3.420.931

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Financial lease RABO	48.496	189.762
Schulden aan banken	12.602.771	13.529.180
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>12.651.267</u>	<u>13.718.942</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	15.172.705	16.592.082
Bij: nieuwe leningen	0	893.250
Af: aflossingen	1.453.763	2.312.627
Stand per 31 december	<u>13.718.942</u>	<u>15.172.705</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>1.067.675</u>	<u>1.453.763</u>
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>12.651.267</u>	<u>13.718.942</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.067.675	1.453.763
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	12.651.267	13.718.942
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	9.107.136	10.174.811

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 1.1.13 overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

1.1.11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Crediteuren	1.841.389	1.806.878
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.067.675	1.453.763
Schulden aan kredietinstellingen	10.345	17.671
Belastingen en sociale premies	1.769.551	1.660.932
Schulden terzake pensioenen	0	17.013
Nog te betalen salarissen	59.251	1.437
Vakantiegeld	1.176.290	1.156.836
Vakantiedagen	492.091	498.205
Overige schulden:		
Overige overlopende passiva:	961.573	1.087.779
Totaal overige kortlopende schulden	<u>7.378.166</u>	<u>7.700.515</u>

14. Financiële instrumenten**Algemeen**

Rijndam maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Rijndam handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 55 % geconcentreerd bij vier grote verzekeraars.

Renterisico/kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

15. Niet in de balans opgenomen regelingen

Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018.

1.1.12 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Grond	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiele vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	4.623.097	12.718.003	387.731	19.519.714	3.362.200	40.610.744
- cumulatieve afschrijvingen	0	5.749.450	26.913	11.951.409	0	17.727.772
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>4.623.097</u>	<u>6.968.553</u>	<u>360.818</u>	<u>7.568.305</u>	<u>3.362.200</u>	<u>22.882.973</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	29.649	613.426	1.385.218	2.028.293
- afschrijvingen	0	254.360	19.510	2.203.491	0	2.477.361
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	4.523.929	4.523.929
- incidentele herwaardering	2.076.903					2.076.903
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	921.372	0	921.372
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	921.372	0	921.372
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	-	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>2.076.903</u>	<u>-254.360</u>	<u>10.139</u>	<u>-1.590.065</u>	<u>1.385.218</u>	<u>1.627.835</u>
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	4.623.097	12.718.003	417.380	19.211.768	4.747.418	41.717.665
- incidentele herwaardering	2.076.903	0	0	0	0	2.076.903
- cumulatieve afschrijvingen	0	6.003.810	46.423	13.233.527	4.523.929	23.807.690
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>6.700.000</u>	<u>6.714.192</u>	<u>370.957</u>	<u>5.978.240</u>	<u>223.489</u>	<u>19.986.878</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0%	2% - 5%	5%	5% - 20%	0%	

1.1.13 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018 (enkelvoudig)

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflossingswijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden	Leningnr.
BNG	2015	866.031	19	hypothecair	1,60%	774.870		45.581	729.290	501.387	16,00	lineair	45.581	1e hypoth. Wfz	40.110291 en 40.110292
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110293 en 40.110294
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110295 en 40.110296
BNG	2015	866.031	19	hypothecair	1,60%	774.870		45.581	729.290	501.387	16,00	lineair	45.581	1e hypoth. Wfz	40.110288
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110289
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110290
NWB	2017	893.250	14	hypothecair	1,16%	833.700		59.550	774.150	476.400	12,00	lineair	59.550	1e hypoth. Wfz	
BNG	2016	866.031	19	hypothecair	1,60%	774.870		45.581	729.289	501.386	16,00	lineair	45.581	1e hypoth. Wfz	40.110297
BNG	2016	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110298
BNG	2016	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.141		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.110299
BNG	2015	866.031	19	hypothecair	1,60%	774.870		45.581	729.289	501.386	16,00	lineair	45.581	1e hypoth. Wfz	40.103321
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.142		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.103322
BNG	2015	538.864	19	hypothecair	1,60%	482.142		28.361	453.780	311.974	16,00	lineair	28.361	1e hypoth. Wfz	40.103323
Rabobank	2000	496.322	30	hypothecair	4,92%	297.793		297.793	0	0	12,00	lineair	0	1e hypoth. Wfz	OHL O4936
NWB	2006	5.717.631	30	hypothecair	1,22%	3.017.638		158.823	2.858.815	2.064.700	18,00	lineair	158.823	1e hypoth. Wfz	10028581
NWB	2006	4.764.692	30	hypothecair	1,22%	3.017.638		158.823	2.858.815	2.064.700	18,00	lineair	158.823	1e hypoth. Wfz	10028583
Rabobank	2012	1.400.000	10	hypothecair	3,39%	630.000		140.000	490.000	0	4,00	lineair	140.000	1e hypoth.	OHL O4836
Rabo lease	2016	819.330	3	lease	2,65%	419.323		229.561	189.762	0	1,00	lineair	141.266		
Totaal						15.172.705	0	1.453.763	13.718.942	9.107.136			1.067.675		
				waarvan kortlopend		1.453.763			1.067.675						
				Langlopend deel		13.718.942			12.651.268						

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2018

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet Revalidatie	49.236.182	48.245.711
Verrekenbedrag voorgaande jaren	0	0
Totaal	<u>49.236.182</u>	<u>48.245.711</u>

Toelichting:

Ten opzichte van 2017 is er sprake van stabilisatie in de zorgprestaties in 2018. Er is sprake van 2% toename die verklaard kan worden door tariefstijging.

17. Subsidies

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Subsidie opleiding revalidatie-artsen	1.333.352	1.591.199
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies	694.743	607.703
Totaal	<u>2.028.096</u>	<u>2.198.903</u>

18. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Overige dienstverlening	2.193.169	2.340.941
Overige opbrengsten	531.922	721.004
Totaal	<u>2.725.091</u>	<u>3.061.945</u>

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2018

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	30.139.705	29.436.667
Sociale lasten	4.186.846	4.026.674
Pensioenpremies	2.585.353	2.472.855
Overige personeelskosten	2.007.779	2.380.324
Subtotaal	<u>38.919.684</u>	<u>38.316.520</u>
Personeel niet in loondienst	3.738.348	1.844.305
Totaal personeelskosten	<u><u>42.658.031</u></u>	<u><u>40.160.825</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):	<u>544</u>	<u>547</u>

20. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
- materiële vaste activa	761.839	788.480
- overige materiële vaste activa	1.715.520	1.811.108
Totaal afschrijvingen	<u><u>2.477.359</u></u>	<u><u>2.599.588</u></u>

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
- materiële vaste activa	4.523.929	0
	<u><u>4.523.929</u></u>	<u><u>0</u></u>

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2018

LASTEN

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.030.874	2.071.068
Algemene kosten	4.703.667	4.735.230
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.415.043	888.742
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	675.998	688.118
- Energiekosten gas	307.452	299.876
- Energiekosten stroom	241.514	233.291
- Energie transport en overig	0	0
- Energiekosten water	22.204	17.751
Subtotaal	<u>1.247.168</u>	<u>1.239.035</u>
Huur en leasing	1.147.899	1.101.254
Dotaties en vrijval voorzieningen	7.750	130.391
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>10.552.402</u></u>	<u><u>10.165.720</u></u>

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentelasten	174.015	269.058
Subtotaal financiële lasten	<u>174.015</u>	<u>269.058</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>174.015</u></u>	<u><u>269.058</u></u>

1.1.15 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Rijndam Revalidatie heeft de jaarrekening 2018 vastgesteld in de vergadering van 1 mei 2019.

De raad van toezicht van de Stichting Rijndam Revalidatie heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 15 mei 2019.

1.1.16 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden welke een ander beeld geven van de stand per 31 december 2018.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

drs. G.J. Renzenbrink

W.G.

mr. B. Staal

W.G.

drs. G.L.M. van den Bogaert MBA

W.G.

mr. M.W.I.Hillenaar

W.G.

mevrouw drs. M.C. Kloppers RA

W.G.

mevrouw dr. C.L.A.M. Vleggeert-Lankamp

W.G.

mevrouw drs. J. Schaverus MHA

1.2 OVERIGE GEGEVENS

1.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen voor eventuele vrije beschikking van het behaalde resultaat. Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 1.1.2.

1.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Rijndam Revalidatie heeft geen nevenvestigingen.

1.2.3 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.